



Protokoll

Til stede: Tore Johnsen, Halvard Johannesen, Asle Eikrem, Sven Thore Kloster, Tone Stangeland Kaufman, Hilde Marie Øgreid, Stephanie Dietrich, Merete Thomassen. Øgreid og Kloster var ikke til stede på behandling av sak 03/25 og 04/25.

Forfall: Stein Reinertsen, Aksel Johan Lund, April Maja Almaas, Terese Bue Kessel

Fra sekretariatet: Helge Nylenna (sekretær), Einar Tjelle, Beate Fagerli

Åpning

v/ Helge Nylenna

TN 01/25 Protokoll fra TN-møte 28.-29. november, 2024

Vedtak:

Protokollen var godkjent per epost.

TN 02/25 Orienteringer

TN 02/25/1 Økumenisk seminar i Assisi

Frå 4.-7. mai var ei breidde av teologar, prestar, og kyrkjeleiar frå alle kontinent og svært mange ulike konfesjonar samla til ein økumenisk konferanse i Assisi. Konferansen var ei fortsetjing av fjorårets konferanse på same stad, og dreier seg om arbeidet med å innføre Skaparverkets dag som ein offisiell festdag i den liturgiske kalenderen hjå samtlege konfesjonar, etter førebilete av det økumeniske patriarkatet i Konstantinopel, som har markert 1. september som sin Skaparverksdag sidan 1989.

TN 02/25/2 Revisjon av Charta Oecumenica

Teologisk nemnd har tidligere utarbeidet et høringssvar til en revisjon av Charta Oecumenica. Dette har blitt spilt videre til Norges kristne råd. Høringsinnspillene har blitt bearbeidet gjennom året, og endelig versjon ble kunngjort dagen etter TN-møtet, og har blitt ettersendt til nemnda.

TN 02/25/3 Dnk og Frikirken

Den norske kirke og Den evangelisk lutherske frikirke har tidligere arbeidet med samtalen om hva det vil si å være to kirker med én tro med tanke på samarbeid mm. Dette ledet til rapporten To kirker – én tro. Sammen som lutherske kirker i Norge i 2006. Det ble imidlertid ikke etablert en formell avtale. Det er nå begynnende interesse for å gjenoppta en slik samtale, og

nemnda ble orientert om status. Nemnda ga innspill, og ser fram til å et eventuelt utkast til ny avtale til behandling.

TN 02/25/4 Orientering om arbeidet med sannhet og forsoning

I sakspapirene lå den en kort skriftlig orientering om videre arbeid med sannhet og forsoning fra Kirkerådets side. Kirkerådets konsultasjon om kvensk kirkeliv i Nordreisa 1. – 2. september hadde om lag 40 deltakere, bredt sammensatt fra kvenske og norskfinske miljøer. Hensikten var bl.a. å gi råd om opprettelse av et midlertidig nasjonalt utvalg for kvensk kirkeliv. Målet er at et slikt utvalg etableres innen årsskiftet. Det arbeides også med en ny nettside i Ressursbanken om samer og nasjonale minoriteter, hvor særlig kvensk kirkeliv nå skal synliggjøres. I samarbeid med Hamar bispedømme har Kirkerådet kontakt med skogfinske miljøer for å synliggjøre skogfinsk kultur og tradisjoner. Samarbeidet med Taternes Landsforening er revitalisert etter å ha ligget nede en tid, og neste møte med Kirkerådet er i november.

TN 02/25/5 Porvoo-møte, Cardiff oktober 2025

Hvert år arrangerer Porvoo-fellesskapet en konferanse i oktober for medlemskirkene med et bestemt tema. I 2025, i anledning 1700-årsjubileet for konsilet i Nikea, ble konferansen gjennomført i Cardiff med temaet *Theological Orthodoxy and the Ecumenical Journey: Learning from the Council of Nicaea*. Den norske delegasjonen bestod av biskop Herborg Finnset, Inge Westly (MF) og Beate Fagerli (Kirkerådet). Fagerli orienterte om møtet, status for Porvoo-samarbeidet og kommunikeet fra konferansen.

TN 02/25/6 Ekumeniska veckan, Stockholm august 2025

Den 18. til 24. august ble den økumeniske uken gjennomført i Stockholm. Uken var relatert til 100 års markeringen av det økumeniske møtet i Stockholm i 1925, initiert av erkebiskop Nathan Söderblom. Møtet var et viktig utgangspunkt for den moderne økumeniske bevegelsen. I tillegg til dette ble også Nikea-jubileet markert. Beate Fagerli og Tone Stangeland Kaufman orienterte fra arrangementet.

TN 02/25/7 Orienteringer fra europeiske organisasjoner KEK, CCME og CPCE

CPCE, Conference of Protestant Churches in Europe, skal arrangere en konsultasjon om ordination, ministry and episkopé i Norge i april 2026. Dette er en første samling som skal igangsette et arbeid om temaet. Dette er en forlengelse av et tidligere arbeid, men gitt utvikling de siste tjue årene både med tanke på rekruttering til prestetjeneste, andre stillinger det vigsles til og utviklingen av episkopatet. Teologisk nemnd uttrykte et ønske om å kobles på den videre prosessen.

Vedtak:

TN tar sakene til orientering.

TN 03/25 Faith and Order og Nikea-jubileum 2025

Leder i Faith and Order, Stephanie Dietrich, orienterte fra Faith and Orders sjette verdenskonferanse som ble avholdt i Egypt i oktober 2025. Nemnda hadde blitt tilsendt Message og Ecumenical Affirmation i forkant av møtet, og Dietrich gikk igjennom Ecumenical Affirmation med et særlig fokus på de tematikker det er krevende å få enighet omkring i det økumeniske fellesskapet.

Ecumenical Affirmation ligger tilgjengelig her:

<https://oikoumene.org/resources/documents/deepening-unity-journeying-in-love-restoring-hope-ecumenical-affirmation>

Message ligger tilgjengelig her:

<https://oikoumene.org/resources/documents/call-to-all-christians-message-of-the-sixth-world-conference-on-faith-and-order>

Fra TNs behandling:

- TN uttrykker takknemlighet for det store arbeidet Stephanie Dietrich gjør som moderator for Faith and Order. For Den norske kirke er det viktig at man i tilstrekkelig grad kan bruke dette som en anledning for å knytte norsk kirkeliv ennå nærmere den verdensvide, økumeniske bevegelse.
- Faith and Orders verdenskonferanser er en sjelden begivenhet, og det er viktig at budskap og kunnskap fra konferansen gjøres kjent i Den norske kirke. Det er også viktig at det økumeniske perspektivet er til stede i teologiutdannelsen. Det ligger ressurser i form av webinarer o.l. åpent tilgjengelig på Kirkenes Verdensråds hjemmesider som kan benyttes til kompetanseheving.
- Det er et økende samarbeid på tvers av de ulike kommisjonene i KV. Dette kan med fordel også gjøres i Norge, blant annet ved å se på hvordan ulike nemnder i Den norske kirke samhandler.

Vedtak:

Teologisk nemnd har drøftet Faith and Orders arbeid og erklæringen fra Faith and Orders sjette verdenskonferanse. Nemnda ser fram til videre arbeid med økumeniske saker.

TN 04/25 Spesialnummer Kirke og Kultur - Annengjøring

Teologisk nemnd har vedtatt å arbeide med othering (annengjøring) som utfordring og tema i teologien. Nemnda hadde internseminar om tematikken på sitt høstmøte i 2024 (TN 16/24), og samtalte der om ulike perspektiver, blant annet knyttet til sannhets- og forsoningsprosessen og misjon. Etter møte med interesserte skribenter i nemnda, er det opprettet kontakt med tidsskriftet Kirke og Kultur (KoK) om potensielt temanummer om annengjøring i 2026. KoK er positive og imøteser gjerne et eget nummer om dette temaet.

Fra TNs behandling:

- Nemnda drøftet videre arbeid med spesialnummeret med utgangspunkt i de idéforslagene som har blitt presentert, med en særlig vekt på forholdet mellom fagfelle og ikke-fagfellevurderte fagartikler.
- Det innkalles til eget møte for medlemmer i nemnda som har gitt uttrykk for en interesse i å bidra til tidsskriftnummeret.

Vedtak:

Teologisk nemnd vil arbeide videre med annengjøring med sikte på publisering i Kirke og kultur. Momenter fra samtalen i nemnda tas med i videre arbeid.

TN 05/25 Oppfølging av Dnk, jødedom og jøder

Teologisk nemnd har tidligere behandlet utredningen Den norske kirke i møte med jødedom og jøder (TN 12/24). I vedtaket heter det at «TN takker BM for utfordringen og vil bidra til den teologiske samtalen videre og at «TN ber om å få saken opp på et senere møte». Når saken nå kommer opp igjen til Teologisk nemnd, er formålet for nemnda å gjøre en vurdering på hvordan man ønsker å ta tematikken videre og hva som kan være en hensiktsmessig måte. Det lå i saken et forslag om at nemnda skulle særlig på sionisme-begrepet. Sven Thore Kloster innledet til samtale.

Fra TNs behandling:

- Ettersom sionisme er et så omdiskutert, omstridt og flertydig begrep, er det viktig for Dnk å forstå hva norske jøder legger i det. TN oppfordrer derfor MKR og BM til å ha dialog med norske jøder, bl.a. DMT, om hvordan de forstår begrepet.
- Det pågår for tiden kursing i bispedømmene omkring Dnk i møte med jødedom og jøder. En tilbakemelding fra disse samlingene er at det er særlig spørsmål knyttet til landet og staten Israel som forstås som særlig komplekse og krevende i menighetene.
- For TN er dette en sammensatt tematikk, ikke minst knyttet opp til nemndas mandat og arbeidsform. Det er et spørsmål om hvordan nemnda eventuelt kan involveres og hva slags kompetanse som ligger hos medlemmene. Det er videre også en utfordring å gå i gang med et større arbeid med tanke på kapasitet og andre tematikker nemnda har forpliktet seg på.
- TN kan være en fasilitator for en trygg samtale omkring vanskelige tema. Ved å bruke metoder fra økumenikken kan man bidra til å skape rom hvor mennesker som i utgangspunktet er svært uenige kan lytte til hverandre og forsøke å forstå hverandres perspektiver. I alt for liten grad utsetter vi oss i dag for de som tenker helt ulikt enn oss.
- Hva er det som egentlig står på spill, og hva er det man egentlig søker å diskutere? For mange kan landløfte-teologi være noe for særlig interesserte, men det kan også fungere som en mindre kontroversiell inngang til tematikken.

- Det er en mulighet for å tenke samarbeid med for eksempel Komiteen for internasjonale spørsmål og Bispemøtet. Et alternativ kan være et begrenset fagseminar.

Vedtak:

Teologisk nemnd ser viktigheten av oppfølging av utredningen om Den norske kirke i møte med jødedom og jøder og imøteser et videre arbeid med dette. Fra Teologisk nemnd sin side, må dette ses i sammenheng med øvrig arbeid nemnda er involvert i. Teologisk nemnds bidrag vil derfor være begrenset i nåværende periode.

TN 06/25 Sannhet, forsoning og kirkelig utdanning

Kirkerådet arrangerte konsultasjon om Sannhet, forsoning og kirkelig utdanning på Teologisk fakultet v/UiO 3. og 4. november. Konsultasjonen var et samarbeid med TF, MF, VID, NLA og KIFO. Sannhet og forsoning har vært et viktig tema for Teologisk nemnd, og flere av nemndmedlemmene var bidragsytere på konferansen. Et sentralt tema for konferansen var å peke på hvordan sannhets og forsoningsarbeidet opp mot det samiske i Norge kan følges opp og integreres i de kirkelige utdanningene. Møtet i TN ble lagt til umiddelbart etter konsultasjonen.

Tore Johnsen innledet til samtale som vektla evaluering av konsultasjonen og hvordan dette kan arbeides med videre også i TN.

Fra TNs behandling:

- Konsultasjonen var en suksess. Ikke minst skyldes dette bredden i deltakelse fra de ulike lærestedene. Arbeidet med sannhet og forsoning opp mot det samiske er kommet for å bli, og er over i en ny fase.
- Videre oppfølging på lærestedene må skje på tvers av institusjonene, uten at Kirkerådet nødvendigvis er tett påkoblet. Tverrinstitusjonelle emner kan gi en åpning for å dra veksel på spisskompetanse som ikke nødvendigvis ligger hos de enkelte lærestedene.
- For Den norske kirkes del, følges arbeidet opp gjennom flere spor. Strukturelt er det i gang en prosess om etablering av lule- og pitesamisk kategorialmenighet som nå er ute som høringssak. Det samme gjelder innføringen av rett til betjening på samisk språk i kirkeordningen. Øvrig arbeid ble delt som kort, skriftlig orienteringssak (se TN 02/25/4)
- TN har arbeidet med tematikken over tid, og flere i nemnda var involvert i konsultasjonen. Slik har TN vært en viktig bidragsyter. Sannhet og forsoning ligger inne i nemndas videre arbeid med annengjøring, men det vil også være mulig å se denne tematikken i sammenheng med 2030-markeringen og eksempelvis fenomenet kristen nasjonalisme.

Vedtak:

Teologisk nemnd vil arbeide videre med sannhet og forsoning i tråd med momentene som ble drøftet på møtet.

TN 07/25 Eventuelt

Det ble ikke drøftet særlige eventueltsaker, men det ble tematisert at TN mangler en leder og at det gir utfordringer for hvordan nemnda arbeider. Sekretariatet vil arbeide med å få på plass en leder i løpet av 2026, eventuelt som en særlig oppnevning.

Det sendes ut egen epost om møtedatoer for 2026.

Vedtak:

TN tar saken til orientering